

Dante Gabriel Rossetti (12 maja 1828 w Londynie - 9 kwietnia 1882 w Birchington-on-Sea)

Ten malarz urodzony w Londynie
z portretów niezwykłych kobiet słynie,
o oczach ognistych,
o duszach nieczystych,
Erynie-prześladownicze, boginie...

(ebs)

Dante Gabriel Rossetti - angielski poeta, malarz i tłumacz.

Urodził się 12 maja 1828 w Londynie jako Gabriel Charles Dante Rossetti. Jego rodzina i przyjaciele nazywali go Gabriel, ale w swoich publikacjach używał imienia Dante ze względu na literackie powiązania.

<https://www.youtube.com/watch?v=f3Kopn6ztdc>

Jego matka, Frances Polidori, była siostrą Johna Polidoriego, przyjaciela Byrona. Ojciec Gabriela, Pasquale Guiseppe Rossetti, zajmował się literaturą. Z powodu swoich przekonań politycznych szukał schronienia w Londynie, gdzie zatrudnił się jako profesor języka włoskiego w *King's College*.

Gabriel wychowywany na włoskiej literaturze, szczególnie upodobał sobie "Boską Komedie", co wyraźnie zaznacza się w jego dziełach. W wieku lat dziewięciu został zapisany do *King's College* w Londynie, dziesięć lat później przyjęto go do *Royal Academy*. Tam zaprzyjaźnił się z Huntem i Millaisem.

W 1848 wraz z Johnem Everettem Millais i Williamem Holmanem Huntem założył Bractwo Prerafaelitów.

Jego ulubioną techniką malarską była najlepiej odpowiadająca jego potrzebom akwarela. Bliskie mu były dzieła Dantego, Edgara Allana Poe'go i Williama Blake'a. Upust wyobraźni dawał ilustrując Dantego, Szekspira, Browninga oraz legendy o królu Arturze. Po ukończeniu nauki w *King's College*, gdzie uczęszczał z dużą niechęcią, dostał się do *Sass's Drawing Academy*, a w 1845 do *Antique School* w Akademii Królewskiej.

W latach 50. artysta maluje obrazy poświęcone głównie tematyce średniowiecznej. Odwołuje się także do wątków z utworów Dantego.

W 1850 roku namalował "Zwiastowanie" wystawione następnie w *National Institution Portland Gallery*. Przy okazji wystawy zdradził przyjacielowi Alexandrowi Munro, tajemnice znaczenia liter „P.R.B.". Istnienie tajnego bractwa uznano za skandal a ich dzieła zaczęto szeroko krytykować. W ich obronie stanął tylko Ruskin.

W 1850 poznał swoją mużę i przyszłą żonę Elizabeth Siddal. Zajął się wtedy malarstwem olejnym tworząc całą galerię postaci kobiecych - gorących, namiętnych i marzycielskich. Siddal poślubia po czasie burzliwego narzeczeństwa w 1860 roku w kościele Saint Clement w Hastings. Po roku rodzi martwą córkę, przez co pogrąża się w depresji, która popycha ją do samobójstwa przez zażycie dużej dawki laudanum. Z tego powodu malarz ma wyrzuty sumienia, które dręczą go do końca życia. Cierpi na bezsenność i powracającą depresję. W owym czasie przedstawia głównie *femme fatale* o bujnych włosach i zmysłowych ustach.

<https://www.youtube.com/watch?v=UKbkDTrxNJM>

Lilith, czyli piękność ciała

*O Lilith, żonie Adama (już potem
Damą mu była Ewa), chodzą wieści,
Że zanim jeszcze prawdę wąż zbezczęści,
Ona kłamała i że pierwszym złotem
Były jej włosy... I swych czarów splotem
Chytrze wpatrzona w siebie, mężczyzn pieści,
Aże w swej sieci ich ciało pomieści,
Serce i życie, młoda, choć nawrotem
Lat coraz starsza jest ziemia... Twe zioła
To mak i róża: bo któż całunkowi
I snu przemocy oprzeć się wydoła?
Gdy na cię spojrzą młodzi, już gotowi
Na żer twój; Lilith, twe złoto ich złowi:
Serce im włos twój oplecie dokoła...*

(tł. Jan Kasprówicz)

W 1856 roku Rossetti przyjął od Johna Seddona zamówienie na wykonanie retabulum, nastawy ołtarzowej dla katedry Llandaff w Cardiff. Tworzy "Ziarno Dawida". Przed wykonaniem całego dzieła w wersji olejnej artysta namalował je akwarelą. Ten mały tryptyk zaliczany do jego najlepszych prac. Stylem przypomina jeszcze sztukę średniowieczną, jednak zauważalny jest także wpływ, jaki na niego powstanie wywarło weneckie malarstwo XVI wieku.

Artysta w 1856 pracował przy ilustrowanej edycji poematów Tennysona publikowanych przez Edwarda Moxona. Ilustracje te nie przyniosły mu powodzenia.

W 1857 wraz z innymi preraphaelitami zaprezentował swoje prace na wystawie w Russell Place, a w następnym roku w Nowym Jorku. Tworzył też z kilkoma artystami, m.in. z Morrisem i Brune-Jonesem, przyjął zlecenie na wykonanie fresków w budynkach Oxford Union. Wspólnie postanowili przedstawić kilka scen z księgi Thomasa Malory'ego "Odejście Artura". Podjęta praca pozostała nieskończona i po jakimś czasie niszczała z powodu nie opanowania techniki malowania fresków przez autorów.

Pod koniec lat 60. artysta zarabiał rocznie sumę ok. 30 tysięcy funtów. Cieszył się popularnością i regularnie sprzedawał obrazy. Pomimo tego nadużywał alkoholu i chloralu powodującego powtarzające się halucynacje.

W tym czasie jego ulubionymi modelkami były Fanny Cornforth, Alexa Wilding i żona Williama Morrisa, Jane Burden.

<https://www.youtube.com/watch?v=9amR4Pnro8o>

Pierwszy zbiór swoich utworów poetyckich wydał w 1870 roku jako "Poematy". Były one włożone do trumny Lizzi, lecz odzyskał je, decydując się na ekshumację zwłok.

Między 1871 a 1874 rokiem mieszkał wraz z rodziną Morrisów w Kelmscott Manor. W październiku 1871, w czasie gdy jego stan psychiczny się pogarszał, co spowodowane było m.in. krytyką jego wierszy, pogłębiła się jego mania prześladowcza i próbował popełnić samobójstwo, zażywając tak jak jego żona laudanum.

Po powrocie do malarstwa w 1874 przeniósł się do Cheyne Walk, gdzie pracował jednocześnie nad ośmioma obrazami, zainspirowany postacią Prozerpiny.

W 1879 roku poznał i zaprzyjaźnił się z Thomasem Hall Cainem, którego traktował jak ucznia i syna.

W 1881 ukazało się nowe wydanie jego wierszy "Poems", a ostatnie utwory zebrano w tomiku zatytułowanym „Ballady i sonety”.

Zmarł 9 kwietnia 1882 roku w położonym w Kencie Birchington-on-Sea, niedaleko Margate.

<https://www.youtube.com/watch?v=Omu1mZNYQGQ>